

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları
Yayın No: 1226

Biyografi Serisi: 1

MÜNEVVER AYAŞLI
Dr. Hatice Yıldız

Yayın Koordinatörü: Murat Aydemir
Tashih: Emrah Aydemir
İç Tasarımı: Tuncay Aşşar
Kapak Tasarımı: Yılmaz Cahit Aydın

1. Baskı, Aralık 2023, Ankara, 1.000 adet
ISBN 978-625-4283-99-4
Sertifika No: 48058

© Bütün yayın hakları Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.
Bu eser, Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık
Ticaret İşletmesi Yönetim Kurulu'nun 28.04.2023 tarih ve
177 sayılı kararı ile basılmıştır.

Ostim OSB Mah. 1256 Cad. No: 11
Yenimahalle / ANKARA
0312 354 91 31 (pbx)
0312 354 91 32
bilgi@tdv.com.tr

Dr. Hatice Yıldız

MÜNEVVER AYAŞLI

DR. HATİCE YILDIZ

Konya'da doğdu. 2006 yılında, Selçuk Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü'nden, 2009'da ise Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı'ndan mezun oldu. 2020 yılında, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda hazırladığı “Yenileşme Devri Türk Şiirinde Milli Romantik Tavr (Başlangıcından Cumhuriyet'e Kadar)” başlıklı tezini savunarak doktor ünvanını aldı.

Hatice Yıldız, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda doktor öğretim üyesi olarak görevini sürdürmektedir. Yayımladığı makaleler ve katıldığı sempozyumlarda sunduğu bildirilerle akademik çalışmalarına devam eden Yıldız, Türk ve dünya edebiyatı, şiir ve roman eleştirisi gibi alanlarla ilgilenmektedir.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

HAYATI	9
Doğumu ve Ailesi	10
Eğitimi	16
Çalışma Hayatı	24
Evliliği	30
Kişiliği	38
Ölümü	52

İKİNCİ BÖLÜM

SANATI	55
Sanat Anlayışı ve Yazarlığı	56
Hatıra Yazarlığı	66
Romancılığı	112
Hikâyeciliği	195
Deneme Yazarlığı	213
İnceleme Yazarlığı	243
SONUÇ	259
KAYNAKÇA	269
EKLER	275

ÖN SÖZ

Cumhuriyet Dönemi edebiyatçılarından biri olan Münevver Ayaşlı (1906-1999), 1947’de atıldığı gazetecilik hayatı sayesinde yazarlığa adım atmıştır. Özellikle roman ve hatıra türünde verdiği eserlerle öne çıkan yazar, kendine has üslubuyla ilgi çekici bir sima olarak Türk edebiyatında tanınmıştır. Buna ilave olarak siyasi düşünce tarihi içinde de önemli bir yeri olan Ayaşlı, bir dönem muhafazakâr düşüncenin önde gelen isimleri arasında da yer almıştır.

Elinizdeki bu kitapta, yayıma hazırlık sürecinde akademik çalışmanın getireceği okuma zorluklarını aşabilmek için bazı düzenlemeler yapılmıştır. Yer alan bazı ayrıntıların çıkarılması, bazı yeni bilgilerin eklenmesi suretiyle çalışmaya son şekli verilmiştir.

Bu çalışmada, Münevver Ayaşlı’nın hayatı, sanatı ve eserleri incelenerek yazarın Türk edebiyatındaki yerini belirlenmeye gayret edilmiştir. Yazarın ailesi, eğitimi, çalışma hayatı, evliliği ve şahsiyeti; anıları, onu tanıyanların tanıklıkları ve diğer kaynaklar aracılığıyla ele alınmıştır. Ayaşlı’nın sanat anlayışı ve yazarlığına ayrılan bölümde ise öncelikle onun sanat ve edebiyat üzerine

görüşleri değerlendirilmiştir. Daha sonra yazarın eserleri ayrıntılı olarak tahlil edilmiştir. Münevver Ayaşlı'nın hatıratı, içeriklerine uygun olarak “Hayat Hikâyesi Çevresinde Şekillenen Kitaplar, Tanıdığı İsimlere Dair Hatıralarla Şekillenen Kitaplar, İstanbul Merkezli Kitabı, Dil ve Üslup, Genel Değerlendirme” başlıkları altında incelenmiştir. Yazarın, konuları ve üslupları itibarıyla birbirine bir hayli yakın olan romanları ise “Konu, Vaka Özeti ve Figüratif Kadro” dışında kalan “Tema, Anlatıcı ve Bakış Açısı, Zaman, Mekân, Anlatım Teknikleri, Dil ve Üslup” ile “Genel Değerlendirme” başlıkları çerçevesinde ele alınmıştır. Basım tarihleri göz önünde bulundurduğumuz romanları ise ayrıntılı bir şekilde tahlil edilmiştir.

Münevver Ayaşlı'nın dergilerde tespit edebildiğimiz iki hikâyesi de “Konu ve Vaka Özetleri, Figüratif Kadro, Tema, Anlatıcı ve Bakış Açısı, Zaman, Mekân, Anlatım Teknikleri, Dil ve Üslup” ile “Genel Değerlendirme” başlıkları altında incelenmiştir.

Yazarın denemelerinin bir araya getirildiği kitapları, ele aldıkları konu başlıkları ile dil ve üslup özellikleri bakımından değerlendirilmiştir.

Ayaşlı'nın bir tarih çalışmasından ibaret olan inceleme kitabı ise konu, dil ve üslup anlayışı bakımından ele alınmıştır.

Kitabın “Sonuç” kısmında Münevver Ayaşlı'nın hayatı, sanatı ve eserleri hakkında edindiğimiz genel kanaat, ana çizgileriyle ifade edilerek yazarın Türk edebiyatı içindeki konumu belirlenmeye çalışılmıştır.

Son olarak kitabın “Kaynakça” kısmından sonra Münevver Ayaşlı ve yakın çevresi ile ilgili ulaşabildiğimiz fotoğraflara yer verilmiştir.

Türk edebiyatının ilgi çekici isimlerinden biri olan Münevver Ayaşlı hakkında hazırlanan bu kitapta emekleri bulunan kıymetli meslektaşlarım Elif Paliçko ve Zeynep Şener’e teşekkürü bir borç bilirim. Ayaşlı Yalısı’ndaki samimi sohbetleri ile Münevver Hanım’ın bilmediğimiz yönlerini ortaya koyan, yazarın manevi oğlu saygıdeğer Hasan Ayaşlı ve eşi Fatma Ayaşlı’ya şükranlarımı sunarım.

Çalışmamızın, Münevver Ayaşlı’nın edebiyata ilgi duyan herkes tarafından daha yakından tanınmasına vesile olması temennisiyle...

Dr. Hatice YILDIZ

ANKARA 2023